

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 024239 19 Увп
Бања Лука, 5.5.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Страхине Турковића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Смиљане Мрша чланова вијећа, уз учешће записничара Тамаре Кочић, у управном спору по тужби Д. М. из М. (у даљем тексту: тужиља), против рјешења број ... од 15.1.2019. године Министарство ..., (у даљем тексту: тужени), у предмету остваривања права на породичну инвалиднину, одлучујући о захтјеву тужиље за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 024239 19 У од 16.9.2019. године, у нејавној сједници одржаној дана 5.5.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом је одбијена тужба против оспореног акта, којим је одбијена жалба тужиље изјављена против закључка Одјељење за општу управу и друштвене дјелатности Општина М. (у даљем тексту: Одјељење М.) број ... од 4.12.2018. године којим је одбијен њен захтјев за признавање права на породичну инвалиднину.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да је оспорени акт правилан, јер тужиља не испуњава услов из члана 10. став 1. Закона о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца Одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 134/11, 9/12 и 40/12, у даљем тексту: Закон о правима бораца) у погледу признавања статуса члана породице умрог борца везано за вршење војне службе, а у вези са одредбом члана 88. став 4. истог закона којом се чињеница да је болест наступила под околностима из члана 2. тог закона, утврђује само на основу медицинске документације која потиче из времена службе у оружаним снагама и периода од 30 дана по отпуштању из оружаних снага, а код чињенице да је тужиљин супруг извршио самоубиство дана 17.11.1997. године, а служба у оружаним снагама Р. С. му је престала дана 20.1.1996. године. Сходно томе је без утицаја медицинска документација, према којој се у периоду учешћа у Војсци Републике Српске (ВРС) лијечио у 1994. и 1995. години.

Благовремено поднесеним захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужиља побија њену законитост, због повреде закона. Истиче да је из медицинске документације видљиво да је њен покојни супруг боловао од посттрауматског стресног поремећаја (ПТСП) задобијеног у вршењу санитарске службе

у В.Р.С., приликом многобројних ситуација извлачења рањеника и погинулих сабораца са борбене линије, па како се код тог обољења симптоми најчешће јављају 6 мјесеци након преживљене трауме, те да се према медицинској науци и теорији могу јавити и након 20 година, оспорени акт није правилан, при чему чињеницу о настанку и испољавању обољења може да утврђује само надлежна љекарска комисија, што у конкретном и није био случај јер је и без оцјене те комисије првостепени орган одбио њен захтјев, а што је неправилно потврђено оспореним актом. Предлаже да се пресуда укине и предмет врати истом суду на поновно одлучивање.

Тужени у одговору наводи да су разлози захтјева већ цијењени у оспореном акту и побијаној пресуди, па предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор туженог, побијану пресуду, оспорени акт и цјелокупне списе предметне управне ствари, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Из података у спису произилази да је тужиља дана 3.12.2018. године поднијела захтјев за остваривање права на породичну инвалиднину, а Одјељење М. у проведеном поступку је утврдило да је њен супруг Д. М. извршио самоубиство дана 23.11.1997. године у мјесту Г. општина М. , у које вријеме није био припадник оружаних снага Р. С., односно В.Р.С. ни Министарство ..., па је закључком тог органа захтјев одбијен. То је одбијањем њене жалбе, потврђено оспореним актом са образложењем да како је њеном супругу служба у ВРС престала 20.1.1996. године, није испуњен један од кумулативно прописаних услова из члана 10. став 1. Закона о правима бораца, који се односи на то да је смрт наступила у року од једне године од престанка околности вршења војне дужности у рату, сходно чему није ни било потребно утврђивање чињенице да ли је смрт, односно самоубиство наступило као посљедица болести задобијене под околностима вршења војне дужности у рату, односно да ли постоји узрочно-посљедична веза између вршења војне дужности, настанка и тока болести и смрти њеног супруга, па тако да и није тражен налаз и мишљење надлежне љекарске комисије, јер је смрт тужиљиног супруга наступила изван рока прописаног чланом 10. став 1. Закона о правима бораца. Оспорени акт је оснажен побијаном пресудом, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна и законита.

Одредбом члана 10. став 1. Закона о правима бораца је прописано да породица погинулог борца, је породица лица које је погинуло, умрло или нестало под околностима из члана 2. став 1. до 3. тог закона (што се односи на учешће у оружаним акцијама у бившој С.Ф.Р.Ј. односно Б. и Х. у периоду од 17.8.1990. до 19.6.1996. године као припадник оружаних снага С.Ф.Р.Ј. односно Р. С.) или је умрло од посљедица ране, повреде, озљеде или болести задобијене под тим околностима у року од годину дана од дана настанка оштећења организма.

Како је у конкретном случају тужиљин супруг извршио самоубиство дана 17.11.1997. године, а служба у оружаним снагама му је, према увјерењу Одјељење М. од 12.2.2007. године, престала дана 20.1.1996. године, то и није испуњен услов из члана 10. став 1. Закона о правима бораца да је смрт наступила од посљедице болести задобијене под тим околностима у року од годину дана од дана настанка оштећења организма.

Сходно томе није ни било потребно утврђивање чињенице да ли је његова смрт, односно самоубиство наступило као посљедица болести задобијене под околностима вршења војне дужности у рату, односно да ли постоји узрочно-посљедична веза између вршења војне дужности, настанка и тока болести и његове смрти, што се у смислу члана 90. став 1. Закона о правима бораца утврђује на основу налаза и мишљења надлежне љекарске комисије, а чије прибављање у конкретном случају из наведених разлога није ни било потребно, како је то правилно и образложено у оспореном акту, који је оснажен побијаном пресудом, са разлозима које прихвата и овај суд.

Стога на другачије одлучивање не може утицати приговор тужиље да је смрт њеног супруга у узрочно-посљедичној вези са обољењем насталим током вршења војне службе, што је правилно и констатовано у побијаној пресуди.

Такође на другачије одлучивање није од утицаја што је првостепени акт о одбијању захтјева тужиље донесен у форми закључка, иако је то требало учинити рјешењем у смислу члана 196. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18) према којем се диспозитивом рјешења одлучује о предмету поступка у цјелини и о свим захтјевима странке, а у смислу члана 208. истог закона се закључком одлучује о питањима која се тичу поступка, као и оним питањима која се као споредна појаве у вези са спровођењем поступка а која се не рјешавају рјешењем.

Имајући у виду изнесено, а како побијаном пресудом није остварен ниједан од разлога из члана 35. става 2. ЗУС-а који се односе на повреду закона, другог прописа или општег акта и повреду прописа о поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари, захтјев тужиље се, на основу одредбе члана 40. став 1. тог закона, одбија.

Записничар
Тамара Кочић

Предсједник вијећа
Страхиња Ћурковић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић